

Etelä-Savon laajan hyvinvointikyselyn tulokset

Palvelulautakunta 23.9.2026

6183/00.01.02.02/2026

Valmistelija

Tieto- ja kehittämispäällikkö Mari Teittinen p. 044 417 3981,
konsernipalvelujen toimialajohtaja Sami Sipilä p. 044 770 0577

Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa toteutti yhteistyössä alueen kuntien kanssa ensimmäisen koko maakunnan aikuisväestölle suunnatun laajan hyvinvointikyselyn ajalla 28.1.-30.4.2026. Kyselyn tavoitteena oli tuottaa ajantasaista tietoa eteläsavolaisten hyvinvoinnista, terveydestä, toimintakyvystä, osallisuudesta ja elämänlaadusta sekä tukea hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamista, palvelujen kehittämistä ja päätöksentekoa.

Kyselyyn vastasi yhteensä 3 714 täysi-ikäistä eteläsavolaista. Vastauksia saatiin kaikista Etelä-Savon kunnista. Eniten vastauksia saatiin Mikkelistä (1 272), Savonlinnasta (888) ja Pieksämäeltä (522). Vastaajista 74,6 prosenttia oli naisia ja 24,4 prosenttia miehiä. Ikäryhmistä suurimmat vastaajajoukot olivat 45-64-vuotiaat sekä 65-74-vuotiaat. Alle 30-vuotiaiden vastaajien osuus jäi vähäiseksi. Vastaajamäärää voidaan pitää maakunnallisesti merkittävänä, ja se mahdollistaa hyvinvoinnin kannalta keskeisten ilmiöiden sekä väestöryhmien välisten erojen tarkastelun. Tuloksia tulkittaessa on kuitenkin huomioitava vastaajajoukon rakenne, sillä naiset ja vanhemmat ikäryhmät ovat aineistossa yliedustettuina suhteessa maakunnan väestörakenteeseen. Kyselyn tulokset antavat siten arvokasta tietoa eteläsavolaisten hyvinvoinnin keskeisistä ilmiöistä, mutta yksittäisiä tuloksia tulee tarkastella yhdessä muun hyvinvointi-, väestö- ja palvelutiedon kanssa.

Kyselyn tulosten perusteella eteläsavolaisten hyvinvoinnissa on sekä vahvuuksia että kehittämiskohteita. Turvallisuuden tunne, läheiset ihmissuhteet, elämään tyytyväisyys ja koettu positiivinen mielenterveys näyttäytyvät alueen vahvuuksina. Samalla tulokset nostavat esiin hyvinvointihaasteita, jotka liittyvät erityisesti elintapoihin, koettuun terveydentilaan, ylipainoon ja lihavuuteen sekä taloudellisen tilanteen yhteyteen koettuun hyvinvointiin. Tulokset osoittavat myös vahvan

yhteyden liikunnallisen aktiivisuuden, terveellisten elintapojen ja hyvän koetun terveyden välillä.

Kyselyssä havaittiin eroja eri väestöryhmien välillä. Nuorimmat aikuiset raportoivat muita ikäryhmiä enemmän stressiä sekä työ- ja toimintakykyä kuormittavia tekijöitä. Ikääntyneemmät vastaajat puolestaan arvioivat elämänlaatunsa ja elämäntyytyväisyytensä keskimäärin paremmaksi kuin nuoremmat vastaajat. Taloudelliset vaikeudet olivat yhteydessä heikompaan elämänlaatuun, vähäisempään osallisuuden kokemukseen sekä heikompaan mielenterveyteen.

Hyvinvointikyselyn tuloksia hyödynnetään hyvinvointialueen ja kuntien yhteisessä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä, hyvinvointikertomusten valmistelussa, palvelujen kehittämisessä sekä alueellisen hyvinvointitiedon vahvistamisessa. Tulokset tukevat myös palvelujen kohdentamista sekä ennaltaehkäisevien toimien suunnittelua.

Laaja hyvinvointikysely on toteutettu yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston ja Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa. Itä-Suomen yhteistyöalueen (YTA) hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen TKI-Hyte yhteistyöryhmässä on linjattu tavoitteeksi laajentaa kyselyn toteuttaminen koko Itä-Suomen yhteistyöalueelle. Tavoitteena on tuottaa jatkossa vertailukelpoista tietoa alueiden asukkaiden koetusta hyvinvoinnista, terveydestä ja elämänlaadusta sekä vahvistaa tiedolla johtamisen edellytyksiä yhteistyöalueella.

Toimivalta

Hallintosääntö 10.3 § 6 kohta

Esitys:

Palvelulautakunta merkitsee tulokset tiedoksi.

Päätös: